

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему

*«Використання засобів симуляційного
навчання при вивченні навчальної дисципліни
«Загальна хірургія» у закладах вищої медичної
освіти»*

Виконала: здобувачка 2 курсу,
групи ОПН-21м
спеціальності 011 «Освітні,
педагогічні науки»
Чухрієнко А.В.
Керівник: Лебідь О.В.,
д.пед.н., проф.

м. Дніпро
2023

АНОТАЦІЯ

Чухрієнко А. В. *«Використання засобів симуляційного навчання при вивченні навчальної дисципліни «Загальна хірургія» у закладах вищої медичної освіти»*

Кваліфікаційна робота присвячена проблемі використання засобів симуляційного навчання при вивченні навчальної дисципліни «Загальна хірургія» у закладах вищої медичної освіти.

У кваліфікаційній роботі магістра здійснено аналіз основних наукових ідей, положень і теоретико-методологічних підходів використання засобів симуляційного навчання, а також обґрунтовано, розроблено та впроваджено останні при вивченні дисципліни загальна хірургія у закладі вищої медичної освіти.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що у даний час перед медичною освітою стоїть низка проблем, серед яких основними є зміна уподобань студентів щодо стилю навчання та необхідність зменшення розриву між теорією і клінічною практикою. Усе це вимагає адаптування навчальних програм з використанням усіх наявних освітніх інструментів. Водночас традиційні форми медичної освіти не пропонують якогось особливого процесу для забезпечення повністю безпечної та ефективної підготовки перед тим, як медичний працівник почне активно працювати з пацієнтами. Симуляційне навчання в свою чергу може допомогти подолати ці проблеми, починаючи з навчання у закладі вищої медичної освіти і до етапу безперервного навчання. Немає жодного сумніву, що використання симуляційного навчання у підготовці майбутнього лікаря забезпечить можливість ефективно працювати в практичній охороні здоров'я вже з перших років самостійної професійної діяльності.

Для досягнення мети використано педагогічний експеримент на кафедрі загальної хірургії Дніпровського державного медичного університету (ДДМУ) з використанням засобів симуляційного навчання.

Було обрано дві теми, під час яких процес імітації є чи не найголовнішим. Опановуючи дані теми, контрольна група навчалася за традиційною програмою, експериментальна група – з використанням засобів симуляційного навчання. На закінчення експерименту було проведене міні-опитування серед учасників експериментальної групи, щоб виявити їх ставлення до змісту і якості занять з використанням засобів симуляційного навчання.

Результати статистичного опрацювання емпіричних даних дозволяють припустити рівність умов у контрольній та експериментальній групах перед проведенням формуального етапу педагогічного експерименту, а також показати те, що в експериментальній групі значно більше студентів засвоїли розглянуті теми з навчальної дисципліни загальна хірургія з оцінками високого рівнів порівняно зі студентами в контрольній групі, що пояснюється результатом впровадження засобів симуляційного навчання дисципліни у досліджуваному закладі вищої медичної освіти (t-критерій Стьюдента=1,39; $p \leq 0,05$).

Проведений педагогічний експеримент повністю підтвердив те, що педагогічно виважене, науково обґрунтоване, цілеспрямоване використання засобів симуляційного навчання у вивченні дисципліни загальна хірургія сприятиме глибокому і осмисленому засвоєнню студентами навчального матеріалу.

Ключові слова: засоби симуляційного навчання, загальна хірургія, симулятор.

SUMMARY

Chukhriienko A. « The Use of Simulation Training Tools within the course *General Surgery in Higher Medical Educational Institutions* »

The qualification thesis is devoted to the problem of using simulation training tools in the study of the academic discipline "General Surgery » in institutions of higher medical education.

The master's qualification work analyzed the main scientific ideas, provisions and theoretical-methodological approaches of using simulation training tools, as well as substantiated, developed and implemented the latter in the study of the discipline of general surgery in an institution of higher medical education.

The relevance of the chosen topic is due to the fact that currently medical education faces a number of problems, the main ones of which are the change in student preferences regarding the learning style and the need to reduce the gap between theory and clinical practice. All this requires adaptation of educational programs using all available educational tools. At the same time, traditional forms of medical education do not offer any special process to ensure a completely safe and effective training before the health worker begins to actively work with patients. Simulation training, in turn, can help overcome these problems, starting with training in a higher medical education institution and continuing to the stage of continuing education. There is no doubt that the use of simulation training in the training of the future doctor will provide an opportunity to work effectively in practical health care from the first years of independent professional activity.

To achieve the goal, a pedagogical experiment was used at the Department of General Surgery of the Dnipro State Medical University (DSMU) using simulation training tools.

Two topics were chosen, during which the process of imitation is almost the most important. Mastering these topics, the control group studied according to the traditional program, the experimental group - using simulation training tools. At the end of the experiment, a mini-survey was conducted among the participants of the experimental group to find out their attitude to the content and quality of classes using simulation training tools.

The results of statistical processing of empirical data allow us to assume the equality of conditions in the control and experimental groups before conducting the

formative stage of the pedagogical experiment, as well as to show that in the experimental group significantly more students mastered the considered topics from the academic discipline of general surgery with high-level grades compared to students in the control group, which is explained by the result of the implementation of means of simulation training of the discipline in the studied institution of higher medical education (Student's t -criterion=1.39; $p \leq 0.05$).

The conducted pedagogical experiment fully confirmed that the pedagogically balanced, scientifically based, purposeful use of simulation learning tools in the study of the discipline of general surgery will contribute to a deep and meaningful assimilation of the educational material by students.

Key words: simulation training tools, general surgery, simulator.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	7
1.1. Сутність поняття «симуляційні засоби навчання».....	7
1.2. Особливості впровадження симуляційних засобів навчання у закладах вищої медичної освіти.....	14
1.3. Аналіз сучасного стану та особливостей викладання навчальної дисципліни «Загальна хірургія» в українських і зарубіжних закладах вищої медичної освіти.....	22
Висновки до першого розділу.....	28
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ХІРУРГІЯ» З ВИКОРИСТАННЯМ ЗАСОБІВ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	30
2.1. Етапи, програма та методи дослідження.....	30
2.2. Впровадження засобів симуляційного навчання при вивченні навчальної дисципліни «Загальна хірургія».....	34
2.3. Результати, аналіз та обговорення отриманих результатів.....	37
Висновки до другого розділу.....	48
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	52
ДОДАТКИ.....	57